

**ZAVOD ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI, KAZALIŠTA I GLAZBE
HAZU – ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKOG KAZALIŠTA /
MUZEJSKO-KAZALIŠNA ZBIRKA - IZVJEŠĆE O RADU U 2012. GODINI**

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanja

- Tijekom 2012. godine Odsjek za povijest hrvatskog kazališta primio je na pohranu određenu količinu raznovrsne muzejske i arhivske kazališne građe primarnog i sekundarnog značaja od više kazališnih ustanova i osoba.
- Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu predalo je 30 prijepisa hrvatskih i stranih dramskih djela, uvezane večernje programe i knjižice za sezonu 2010./2011. te 31 scenografsku i 345 kostimografskih skica za 37 predstava od 1966. do 2001. Predane su i kaširane fotografije i to 31 s dramskih predstava, 27 s opernih, 10 velikih i 30 malih s baletnih predstava, kao i sedam portreta dramskih odnosno opernih umjetnika.
- Satiričko kazalište Kerempuh, Zagreb dostavilo je svoje arhivsko gradivo od sezone 1991./1992. do sezone 1999./2000. popisano i razvrstano u 32 registratora, 41 plakat za predstave te gradivo za Dane satire, kao i album s prvog, trećeg i četvrtog Susreta kazališta hrvatske (1974., 1976., 1977.).
- Gospođa Dunja Rapić poklonila je iz ostavštine svojega supruga, uvaženoga kazališnog redatelja i pedagoga Damira Munitića 124 prijepisa dramskih tekstova na hrvatskom jeziku, 23 prijepisa ili izdanja dramskih tekstova na stranim jezicima, 54 primjerka naših i stranih kazališnih časopisa.
- Gradsko kazalište lutaka, Rijeka dostavilo je raznovrsnu građu (CD / foto, plakate i programe) za predstave u sezonama 2010./2011. i 2011./2012.
- Međunarodni festival malih scena, Rijeka dostavio je opsežnu građu o devetnaestom Međunarodnom festivalu malih scena u Rijeci.
- Douglas Draper iz Kanade darovao je kao uzvrat Odsjeku za zatražene podatke o Josipu Paviću i presnimke građe, album posvećen ovom slavnom glumcu, prvaku Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu.
- Osim od navedenih kazališnih ustanova i pojedinaca, Odsjek je primio nešto građe, vezane uglavnom za sadašnji kazališni život i od Gradskoga dramskog kazališta Gavelle, Zagreb;

Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku; Hrvatskoga narodnog kazališta Ivana pl. Zajca, Rijeka; Kazalište Marina Držića, Dubrovnik; Male scene, Zagreb; Kazališta Bjelovar.

- Odsjek za povijest hrvatskog kazališta dobio je na poklon i brojne teatrološke knjige i izdanja dramskih djela, kao i izdanja drugih vrsta, od pojedinaca (Snježana Banović, Antonija Bogner-Šaban, Ana Lederer, Vlatko Perković, Jasna Melvinger, Ivan Ujević, Nataša Vagapova...) te državnih tijela, kazališnih, likovnih, muzejskih i nakladničkih ustanova (Ministarstvo kulture; Centar za znanstveni rad HAZU, Vinkovci; Zavod za povijesne znanosti HAZU, Dubrovnik; Dubrovačke ljetne igre; Disput, Zagreb; Durieux, Zagreb; Erasmus naklada, Zagreb; Filozofski fakultet, Zagreb; HIPP, Zagreb; HKD teatar – Međunarodni festival malih scena, Rijeka; HRTV; Hrvatski centar ITI; Institut društvenih znanosti Ivo Pilar – područni centar Dubrovnik, Zagreb – Dubrovnik; Leykam international, Zagreb; Meandar, Zagreb; Naklada Ljevak, Zagreb; Sveučilište u Zadru – Kazalište lutaka, Zadar; Školska knjiga, Zagreb; Izdavač Dora, Zagreb; ULUPUH, Filozofski fakultet, Osijek, Matica hrvatska Ogranak Osijek, Matica hrvatska Ogranak Split, Muzej grada Bjelovara, Muzej Međimurje, Čakovec.

2. ZAŠTITA

2.4. Ostalo / 6.12. Informatički poslovi muzeja

Digitalizacija kazališnih cedulja Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu

- Nastavljen je projekt digitalizacije u repertoarne knjige uvezanih cedulja Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu za koja su dobijena sredstva od Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport u Zagrebu te je skenirano 647 cedulja od sezone 1905./1906. do sezone 1907./1908.

- Za repozitorij Digitalne zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti obavljani su unosi metapodataka za 518 cedulja za 1897. i 1899. godinu te unos metapodataka za 1530 cedulja od sezone 1895./1896. do sezone 1904./1905. Ukupno je metapodacima obrađeno 2048 kazališnih cedulja.

3. DOKUMENTACIJA.

3.3. Fototeka

- Studio Tonka, 47 arhivskih kutija. Zbirka HNK, Zagreb.

3.5. Videoteka

- Magnetni zapisi 108 kom.

- Videovrpce 42 kom.

- Vodeničar 27 kom.

3.6. Hemeroteka

- Dramsko kazalište Gavella 4 kom./knjiga.

- Hrvatsko narodno kazalište 42 kom./knjiga.

- Nadovezujući se na praksu, začetu još 1902. u Hrvatskom narodnom kazalištu te usvojenu i produženu u Odsjeku za teatrologiju, nastavljen je rad na svakidašnjem odabiranju, osnovnom bibliografskom označavanju, izrezivanju i lijepljenju članaka, osvrtu, prikaza, reportaža, razgovora i intervjua iz dostupnog tiska (Vjesnik, Večernji list) o hrvatskim profesionalnim i važnijim poluprofesionalnim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, te o festivalima, smotrama i susretima, kao i o dramskim, glazbeno-scenskim i baletnim praizvedbama, premijerama i obnovama, a i gostovanjima, te kazališnim umjetnicima, dramatičarima, glazbeno-scenskim i baletnim autorima.

- Nastavljeno je također sustavno presnimavanje svih tekstova o kazališnoj umjetnosti i umjetnicima, te o dramskim i glazbeno-scenskim autorima iz dnevnog tiska dostupnog na Internetu.

3.7. Digitalizacija

- Na portalu www.hazu.hr nalazi se digitalna zbirka s ukupno 7708 kazališnih cedulja od 1840. do 1908. godine.

3.9. Ostalo

Audioteka

- Kasete 8 kom.
- LP ploče 564 kom.
- Vodeničar – 148 zvučnih zapisa

4. KNJIŽNICA

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- Sve novozaprimljene knjige su razvrstane su po strukama i katalogizirane.

- Hrvatska drama HD 27
- Hrvatska teatrologija HT 122
- Južnoslavenska drama JD 25
- Južnoslavenska teatrologija JT 298
- Strana drama SD 17
- Strana teatrologija ST 15
- Strana drama / original SD/O 32
- Strana teatrologija / original ST/O 71
- Opća biblioteka Odsjeka Bto 2
- Biblioteka Slavonica 100

6. STRUČNI RAD

6.2. Identifikacija / Deteminacija građe

- Razvrstana je novopreuzeta muzejska i arhivska građa građe.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Iz fundusa svoje građe Odsjek je posudio eksponate za izložbe *Sto godina hrvatske scenografije i kostimografije – dječje kazalište, lutke i performansi*, koju je ULUPUH

organizirao i otvorio u Muzeju Mimara 20. siječnja i u Galeriji ULUPUH 21. siječnja, te za izložbu *Kazalište u muzeju* otvorenu u Muzeju Prigorje, Sesvete 27. siječnja.

6. 8. Stručno usavršavanje

- Jasna Đurđević položila je 15. 02. 2012. u Hrvatskom državnom arhivu stručni ispit za zaštitu i obradu arhivskog i registraturnog gradiva.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Teme i nositelj projekta

- „Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta“, voditelj projekta znanstveni savjetnik, dr. sc. Branko Hećimović.

U suočenju s neočekivano velikim opsegom radnog ispisa prvog dijela (Repertoari kazališta, kazališnih družina i grupa 1991 – 2000; Repertoari festivala, smotri i susreta 1991 – 2000; Dopune prve i treće knjige Repertoara hrvatskih kazališta, Repertoar Akademije dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu 1991 – 2000; Repertoar hrvatskih kazališta izvan Hrvatske; Repertoar važnijih dobrovoljačkih, amaterskih, poluprofesionalnih, studentskih i alternativnih kazališta, kazališnih družina i grupa 1991 – 2000; Dopune repertoara važnijih dobrovoljačkih, amaterskih, poluprofesionalnih, studentskih i alternativnih kazališta, kazališnih družina i grupa 20. stoljeća; Repertoar važnijih dobrovoljačkih, amaterskih, poluprofesionalnih, studentskih i alternativnih festivala, smotri i susreta; Abecedni popisi, Kazala, Prilozi) i drugog dijela trodijelnoga znanstvenog projekta „Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta“, te nemogućnošću da se u 2012. oba dijela dovrše i objave u jednoj knjizi, odlučeno je da se u tekućoj godini završi i zasebno tiska kao peti svezak drugi dio projekta, što je i učinjeno: *Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga peta*. Lucija Ljubić i Martina Petranović, Deskriptivna obrada važnijih predstava na hrvatskom jeziku i izvedbi na stranim jezicima hrvatskih izvođača do 1840. godine. Na temelju znanstvene literature. Uredio Branko Hećimović. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, AGM, Zagreb 2012. 172. Predstoji uvrštenje ove knjige na Internet na kojem se nalaze već prve tri knjige *Repertoara hrvatskih kazališta*.

- Nastavljen je i rad na prvom dijelu projekta „Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta“, na kojem su osim glavnog istraživača Branka Hećimovića sudjelovale i znanstvene djelatnice Antonija Bogner-Šaban, Lucija Ljubić, Martina Petranović i Ozana Iveković te računalna suradnica Tatjana Skendrović i arhivska djelatnica Marica Bugarin.

Vrijeme i prostor europske i hrvatske kazališne djelatnosti glumca i redatelja Ive Raića, voditeljica projekta znanstvena savjetnica, prof. dr. sc. Antonija Bogner-Šaban.

U radu na naslovno navedenom znanstvenom projektu, A. Bogner Šaban dovršila je nakon prethodnih istraživanja četiri poglavlja buduće monografije o Ivi Raiću: *Glumački počeci u zagrebačkom kazalište (1887. – 1900.)*, *Otkrivanje europskog kazališta – Beč, Berlin, Prag i Hamburg (1900. – 1909.)*, *Povratak u Zagreb – modernizam prvih dramskih i opernih režija*. Sastavljen je i popis Raićevih kazališnih uloga u Zagrebu (1887. – 1900.) i inozemstvu (1900. – 1909.). Dosad završeni rukopis ima oko 130 kartica.

7.2. Publicirani radovi

- Antonija Bogner-Šaban:

- *Kazališne veze Osijeka i Pečuha. / Eszék és Pécs színházi kapcsolata*. Matica hrvatska Ogranak Osijek, Hrvatsko kazalište Pečuh. / Horvát Irodalmi Közművelődési Társaság, Osijek ag, Pécsi Horvát Színház. Osijek 2012., 359.
- *Od bajke do predmeta kao lutke. Bugarski umjetnici u hrvatskom dječjem kazalištu. Sažetak: From Tale to Object as a Puppet. Bulgarian Artists in Croatian Children's Theatre*. U: Hrvatsko-bugarski odnosi u XIX. i XX. stoljeću. Zbornik radova: Međunarodni znanstveni skup. Ur. Josip Bratulić. Hrvatsko-bugarsko društvo u Zagrebu. Zagreb 2012., 301- 312.
- *Prošlost i suvremenost kazališta u Vukovarsko-srijemskoj županiji*. U monografiji: Vukovarsko-srijemska županija. Prostor, ljudi, identitet. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb i Vukovarsko-srijemska županija, Vukovar. Ur. Dražen Živić. Zagreb - Vukovar 2012., 337-346.
- *Život darovan kazalištu. / Egy színháznak szentelt élet*. U: Kazališne veze Osijeka i Pečuha. / Eszék és Pécs színházi kapcsolata. Matica hrvatska Ogranak Osijek, Hrvatsko kazalište Pečuh. / Horvát Irodalmi Közművelődési Társaság, Osijek ag, Pécsi Horvát Színház. Osijek 2012. 269- 319.

- Antonija Bogner-Šaban: Vjera Katalinić – Stanislav Tuksar – Harry White (ur.): *Musical Theatre as High Culture? : The Cultural Discourse on Opera and Operetta in the 19th Century = Glazbeno kazalište kao elitna kultura? : Kulturološki diskurs o operi i opereti u 19. stoljeću*, Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb 2011., 166 str., ISBN 978-953-6090-39-6 [recenzija], *Arti musices*, 43 (2012) 2, 286-289.

- Lucija Ljubić:

- Lucija Ljubić i Martina Petranović, *Repertoar hrvatskih kazališta*, knjiga peta, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – AGM, Zagreb 2012., 172 str.
- *Lucićeva Robinja u hrvatskom kazalištu – pokušaj rekonstrukcije*. Dani Hvarškoga kazališta. Dani Hvarškoga kazališta. Hvar – književnost i kazalište, knj. 38, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Književni krug, Zagreb – Split 2012., 73-98.
- *Kazališni kritičar i kroničar Hinko Vinković*, Krležini dani u Osijeku 2011. Naši i strani povjesničari hrvatske drame i kazališta, teatrolozi i kritičari, drugi dio, Zagreb – Osijek 2012., 127-139.

- Martina Petranović:

- Lucija Ljubić – Martina Petranović, *Repertoar hrvatskih kazališta*, knjiga peta, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – AGM, Zagreb 2012., 172 str.
- *Od Nikole Andrića do Nikole Batušića. Uvodna razmatranja hrvatskih kazališnih povijesti*, Krležini dani u Osijeku 2011. Naši i strani povjesničari hrvatske drame i kazališta, teatrolozi i kritičari, drugi dio, Zagreb – Osijek 2012., 53-70.

- Ozana Iveković:

- *Dramski studio mladih Hvar, Dani hvarskog kazališta, Hvar – književnost i kazalište*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Književni krug, Zagreb – Split, 2012. , 397-411.
- *Nikola Batušić o kazališnoj publici*, Krležini dani u Osijeku 2011. Naši i strani povjesničari hrvatske drame i kazališta, teatrolozi i kritičari, drugi dio, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Odsjek za povijest hrvatskog kazališta; Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku; Filozofski fakultet, Osijek, Zagreb – Osijek, 2012.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI ODSJEKA

8.1. Znanstveni skupovi

- Na znanstvenom skupu „Dani hvarskog kazališta – Gavella: riječ i prostor“, Zagreb – Hvar, 8. 12. svibnja 2012., sudjelovale su svojim priopćenjima Gavelline kazališne kritike na njemačkom jeziku i Hrvatsko glumište i hrvatske kazališne historiografije Lucija Ljubić i Martina Petranović, koja je izlaganjem *Hrvatska drama i kazalište te književna historiografija kao predmet znanstvene kritike* sudjelovala i na okruglom stolu pod nazivom „Književna i znanstvena kritika“ na 15. đakovačkim susretima hrvatskih književnih kritičara u Đakovu 26. i 27. lipnja. Martina Petranović podnijela je i referat *Kostim(i) barunice Castelli* na znanstvenom skupu „Komparativna povijest hrvatske književnosti – (Ne)pročitani Krležina: od teksta do popularne predodžbe“ u organizaciji Književnog kruga, Split i Odsjeka za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu upriličenom u rujnu u Splitu. Na zasjedanju Okruglog stola u organizaciji Ministarstva kulture, a u povodu obilježavanja Hvarskog kazališta organiziranom u Novinarskom domu u Zagrebu u rujnu 2012., sudjelovale su A. Bogner-Šaban, M. Petranović i O. Iveković. Naslovi njihovih priopćenja glase: *Hvarsko kazalište u opusu Marka Foteza*, *Hvarsko kazalište u kazališnoj historiografiji* i *Dramski kazališni odgoj u Hvaru*. Na znanstvenom skupu Krležinih dana u Osijeku od 5. do 7. prosinca A. Bogner-Šaban referirala je na temu Krležina i Raić, a M. Petranović na temu *Scenografska čitanja Krležina „Kraljeva“*.

- Odsjek za povijest hrvatskog kazališta glavni je organizator znanstvenih skupova i glavni nositelj objavljivanja zbornika Krležinih dana. Arhivsko-administrativne djelatnice Odsjeka obavljale su i u 2012. organizacijske i administrativno računalne poslove vezane za znanstveni skup i popratne manifestacije te objavljivanje zbornika Krležini dani u Osijeku 2011. Voditelj Odsjeka Branko Hećimović obnašao je dužnost predsjednika Odbora Krležinih dana, a članica Odbora bila je A. Bogner-Šaban.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- Na poziv za suradnju Gradskoga dramskog kazališta Gavella, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta bio je sa svojom muzejsko-arhivskom građom eksponatski suorganizator izložbe

Gavella u Gavelli otvorene povodom 50. obljetnice smrti akademika, dr. sc. Branka Gavelle, kazališnog redatelja, pedagoga, teatrologa, teatarskog kritičara i prevoditelja te utemeljitelja Zagrebačkoga dramskog kazališta danas Gradskoga dramskog kazališta Gavella. Ista izložba otvorena je i na Krležinim danima u Osijeku 2012. u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku 5. prosinca 2012. (izvršiteljica zadatka Marica Bugarin).

- Odsjek za povijest hrvatskog kazališta organizirao je u skladu sa svojom brigom o kazališnoj građi, njezinoj prezentaciji i odgovarajućem muzejsko-arhivskom pohranjivanju i dvije izložbe Hrvatskoga narodnog kazališta u Varaždinu u Akademijinoj palači Narodni dom, Opatička 18: 2. veljače otvorena je izložba *Hrvatski kazališni plakati 2009./2010. – 2010./2011.*, a 13. studenoga u sklopu Dana otvorenih vrat Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti izložba *Boris Bučan – Varaždinski kazališni plakati 2006. – 2012.*

10. IZDAVAČKA DJELATNOST

10.1. Tiskovine

- U 2012. Odsjek je objavio dva izdanja:

- *Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga peta.* Lucija Ljubić – Martina Petranović, Deskriptivna obrada važnijih predstava na hrvatskom jeziku i izvedbi na stranim jezicima hrvatskih izvođača do 1840. godine. Na temelju znanstvene literature. Uredio Branko Hećimović. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – AGM, Zagreb 2012., 172 str.
- *Krležini dani u Osijeku 2011.*, Naši i strani povjesničari hrvatske drame i kazališta, teatrolozi i kritičari. Priredio Branko Hećimović. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Odsjek za povijest hrvatskog kazališta; Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Filozofski fakultet, Osijek. Zagreb – Osijek 2012. 398 str. Zbornik sadrži dvadeset i sedam priopćenja, Kronologiju Krležinih dana u Osijeku 2011., Repertoar Krležinih dana u Osijeku 2011., Pozdrav Krleži, Napomenu, Kazalo imena i Summary, a u njemu su tiskani i prilozi znanstvenih djelatnica Odsjeka A. Bogner-Šaban, L. Ljubić, M. Petranović i O. Iveković.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.2. Predavanja

- Prigodom Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti održano je nekoliko predavanja studentima i učenicima o građi Muzejsko-arhivske zbirke.

11. 4. Ostalo

- A. Bogner-Šaban predavala je na Umjetničkoj akademiji u Osijeku kolegij „Povijest hrvatskog kazališta“ u ljetnom semestru 2011. / 2012.